

Lenni vagy nem lenni? – Színházi kör a Teológián

„...hisz egy verébfi sem eshetik le a gondviselés akaratja nélkül.”

(Hamlet, V. felvonás, 2. szín)

A színházról való gondolkodás igénye elméletben már a tavalyi tanévben is megfogalmazódott, gyakran ötleteltünk Békési Sándor professzor úrral erről, de gyakorlatban csak az idei tanév második felében sikerült ennek az elképzelésnek keretet adni. Az alapkérdésre – miszerint hogyan tud kapcsolódni egymáshoz színház és teológia – Shakespeare Hamlet c. klasszikusán keresztül keressük a választ.

Első lépésként felmértük az érdeklődők számát, valamint találnunk kellett egy időpontot, ami mindenkinek megfelelt; így alakult ki a szerda este 6 óra. Helyszínnek olyan termet választottunk, ahol a bensőséges atmoszféra megteremtése és a darabon belüli szituációk képi megjelenítése is lehetséges, ezért esett a választás a második emeleti Exhortációs teremre, ahol a dobogó lehetőséget ad az ún. szakrális tér és idő együttesének megtapasztalására. A két órás alkalom egyik felében általában kiosztjuk egymás között a szerepeket, rögtönzött olvasópróbát tartunk, aztán az adott jelenetet közösen elemezzük, végül pedig meg is jelenítjük az olvasottakat belecsempészve már a saját elemzésünk nyomait, tehát az olvasópróba észrevétlenül átalakul rendelkező próbává.

Rendkívül fontos lehetőség ez egy teológus hallgató számára, és itt nem feltétlenül csak az általános vagy irodalmi műveltség elmélyítésére gondolok; gyakran beszédtechnikai, egy-egy monológ során retorikai gyakorlatként is tekintünk a darabra. Természetesen hasznos lehet még a teológiai hermeneutika és nem utolsósorban a közösségben való gondolkodás szempontjából is, ahol a személyes gondolatok egyformán fontosak, hiszen csak így, egymás elemzéseit meghallgatva, értelmezve és továbbgondolva tudunk egy magasabb szintre lépni, és ott közös erővel létrehozni egy adott

jelenetet.

A Hamlet szövege sokrétű, karakterei hihetetlenül összetettek, és a darabban számos teológiai illetve vallási utalással, kérdéssel is találkozunk (pl.: Hamlet wittenbergi tanulmányai, megjelenik az öngyilkosság tiltásának kérdése, a parancsolatokhoz igazodó élet, stb.), amelyeket felfejtve közelebb juthatunk Hamlet személyéhez, magunkhoz, és talán saját hitünket is világosabban láthatjuk.

A tavaszi szünet előtti alkalommal vendégünk volt Bártfay Rita, aki jelenleg az Újszínház vezető dramaturgja, és az elmúlt években olyan jeles rendezők munkatársa volt, mint Kerényi Imre, Vidnyánszky Attila vagy Rudolf Péter. Igazán érdekes volt egy sokat tapasztalt színházi szakembertől hallani, hogy számtalan közös találkozási pontja lehet a vallásnak, a hitnek és a színháznak, hiszen a szakrális tér és az emelkedettség mindkettőnek alappillére. A mindannyiunk számára tartalmas beszélgetés után felajánlotta a további segítségét, így más alkalommal is vendégünk lesz.

Ebben a félévben Hamlet. Következő félévben valami egészen más. Talán Tartuffe? Az ember tragédiája? Karamazov testvérek? Csongor és Tünde? Ez még a jövő zenéje, de az biztos, hogy szeretnénk, ha ez a kezdeményezés előbbutóbb hagyományá válna.

Mihályiné Zoltán Tímea Anna